

CARU COMM.V. Rogierlaan 9 0401 8400 OOSTENDE

VORMINGEN

FORMATIONS

CONSULTANCY

rudiclaeys@telenet.be

CARU OVERHEIDSOPDRACHTEN 2023

NIEUWSBRIEF APRIL 2023

PRAKTISCHE GEGEVENS MASTERCLASS 2023 4 Mei Holiday Inn Kattegat 1 HASSELT
"VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING WET OVERHEIDSOOPDRACHTEN " (nog 3 plaatsen)
OOK IN GENT KAN JE DE MASTERCLASS 2023 VOLGEN :Op 15 Juni Hotel Van der Valk
WETGEVING

- AANPASSING VERZEKERINGSPLICHT VOOR MANDATARISSEN (Decreet 17/2/2023)
- VERPLICHTE BASISOPLEIDING VEILIGHEID AANNEMERS en PERSONEEL (KB 7 APRIL 2023)

RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VAN JUSTITIE

BEROEP OP DRAAGKRACHT MOET BEWEZEN WORDEN VOOR DE GUNNINGBESLISSING
RECHTSPRAAK RAAD VAN STATE

- VOEREN VAN ONDERHANDELINGEN VERPLICHT OF NIET ?
- ONDERSCHIED SELECTIECRITERIA EN GUNNINGCRITERIA
- VERSTREKEN VERBINTENISTERMIJN – GUNNINGBESLISSING MET VERLENGING BUITEN
TERMIJN MAAR BEVESTIGING VAN BEHOUD VAN OFFERTE

INFO VARIA :

- INDEXCIJFER VAN DE CONSUMTIEPRIJZEN VAN DE MAAND MAART 2023
- OMZENDBRIEF 307SEPTIES. - VERWERVING (AANKOOP, HUURKOOP, HUUR EN LEASE)
VAN SCHONE (EMISSIE LOZE) VOERTUIGEN DIE (BS 12/4/2023)
- MAART 2023. - OMZENDBRIEF NR. 717 AANPASSING VAN HET BEDRAG VAN DE
KILOMETERVERGOEDING PERIODE VAN 01 APRIL 2023 T.E.M 30 JUNI 2023

ONS OPLEIDINGSAANBOD :

- OVERZICHT VAN INTERNE OPLEIDINGSMOGELIJKHEDEN

LAATSTE EXEMPLAREN HANDBOEK STUDIEDAG "ADMINISTRATIEF EENVOUDIGER
STRUCTUREN VOOR HET AANKOOPPROCES VIA INTERNE DELEGATIE "

Ed. 04/2023 VEWA Copyright © 2023 Alle rechten voorbehouden

PROF RUDI CLAEYS

MASTERCLASS 2023: 4 Mei Holiday Inn HASSELT (NOG 3 PLAATSEN)

En 15 Juni Hotel Van der VALK Akkerhage 10 GENT

“VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING WET OVERHEIDSOOPDRACHTEN

DAGINDELING CARU MASTERCLASS 2023

8u30 – 9u **Start meeting** met een gezond onthaal: versgemalen koffiebereidingen, tea corner met verschillende soorten thee, sinaasappelsap & smoothie volgens seizoen....

9u-10u30 **Sessie 1** Positie van de feitelijke en wettelijke bestuurders bij overheidsopdrachten, rechten plichten en aansprakelijkheden, en de noodzakelijke verzekeringsaanpassing. Specifieke toepassing op de “leidend ambtenaar” en een mogelijk alternatieve bescherming.

10u30-10u45 **Koffiepauze** : Versgemalen koffiebereidingen, tea corner met verschillende soorten thee, sinaasappelsap, smoothie volgens seizoen, fruitwater, vers fruit uit de hand...

10u45 – 12u **Sessie 2** De waardebepaling van uw overheidsopdracht in het licht van de verplichte raming opgelegd via de rechtspraak van het Europees Hof en de Raad van State. Wat met het gratis kader bij sponsoring en de gevraagde publicitaire tegenprestatie,

12u15 – 13u30 **Buffet** met verschillende soorten brood, beleg, salades en dessert + frisdrank, water, koffie of thee

13u30 – 15u **Sessie 3** Het verplichte prijsnazicht en de beoordeling door de raad van state, en de specifieke procedure bij abnormale prijzen. Mogelijke aanpassingen tijdens de uitvoering, uitbreidingen en aanpassingen van prijzen via de voorziene procedures bij abnormale omstandigheden en verstoring van het contractueel evenwicht

15u- 15u15 **Koffiepauze** Versgemalen koffiebereidingen, tea corner met verschillende soorten thee, sinaasappelsap, smoothie volgens seizoen, fruitwater en gebakjes.

15u15 – 16u30 **Sessie 4** Toegelaten contractuele voorwaarden rond de onderaanneming, om de daadkracht bij uitvoering en de transparantie van de actoren als preventieve ingreep in uw bestek vast te leggen

16u30 - 17u **Afsluitende netwerking**

INSCHRIJVINGSFORMULIER HASSELT

**NOG 3
PLAATSEN VRIJ
INSCHRIJVEN
VOOR VOOR 24/4**

CARU MASTERCLASS 2023:
“VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING VAN DE WET
OVERHEIDSOPDRACHTEN”
DONDERDAG 4 MEI 2023 HOLIDAY INN HASSELT

te mailen aan rudiclaeys@telenet.be

GEGEVENS DEELNEMENDE ORGANISATIE

Maatschappelijke benaming :

Ondernemingsnummer

CURSIST

Naam en voornaam:

Functie:

Postcode en gemeente:

E-mail

FACTURATIEADRES:

Maatschappelijke benaming:

t.a.v. :

Straat en nummer:

Postcode en gemeente:

Het bestuur verbindt er zich toe het inschrijvingsgeld **ALL-IN** ten belope van 200,00 € te betalen na ontvangst van de factuur.

In het tarief zijn zowel uw deelname aan de studiedag , de catering , als het Handboek
“ VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING VAN DE WET OVERHEIDSOPDRACHTEN”
(ingebonden ca.200 blz A4)

Let op!

Gratis annuleren kan tot 24 APRIL 2023. Nadien wordt het volledige inschrijvingsgeld gefactureerd.

datum,

handtekening, functie

INSCHRIJVINGSFORMULIER GENT

INSCHRIJVEN
MOGELIJK
TOT 26/5

CARU MASTERCLASS 2023:
“VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING VAN DE WET
OVERHEIDSOPDRACHTEN”
DONDERDAG 15 JUNI 2023 HOTEL VAN DER VALK GENT

te mailen aan rudiclaeys@telenet.be

GEGEVENS DEELNEMENDE ORGANISATIE

Maatschappelijke benaming :

Ondernemingsnummer

CURSIST

Naam en voornaam:

Functie:

Postcode en gemeente:

E-mail

FACTURATIEADRES:

Maatschappelijke benaming:

t.a.v. :

Straat en nummer:

Postcode en gemeente:

Het bestuur verbindt er zich toe het inschrijvingsgeld **ALL-IN** ten belope van 200,00 € te betalen na ontvangst van de factuur.

In het tarief zijn zowel uw deelname aan de studiedag , de catering , als het Handboek
“ VIJF JAAR PRAKTIJKTOEPASSING VAN DE WET OVERHEIDSOPDRACHTEN”
(ingebonden ca. 200 blz A4)

Let op!

Gratis annuleren kan tot 26 mei 2023. Nadien wordt het volledige inschrijvingsgeld gefactureerd.

datum,

handtekening,

functie

WETGEVING : AANPASSING VERZEKERINGSPLICHT VOOR MANDATARISSEN

DECREET VAN 17 FEBRUARI 2023. - TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 22 DECEMBER 2017 OVER HET LOKAAL BESTUUR (BS 29/3/2023)

Legt onderstaande aanpassingen op aan de verzekeringsplicht

Art. 5. In artikel 17, § 5, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden "deze paragraaf" vervangen door de woorden "het eerste lid";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt: "De gemeente sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van gemeenteraadsleden **bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen aansprakelijkheidsverzekering heeft**

2° een verzekering voor **ongevallen** die de gemeenteraadsleden overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat."

Art. 36. In artikel 159 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau of het lid van het vast bureau, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;

2° een verzekering voor ongevallen van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau, het lid van het vast bureau of de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die zich voordoen bij de normale uitoefening van hun mandaat."

Art. 79. Aan artikel 396 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

" § 3. Het samenwerkingsverband sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af."

Art. 88. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen paragraaf 1 en paragraaf 2 wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

" § 1/1. De vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.";

Art. 101. In artikel 536 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "en voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst" opgeheven;

2° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van het eerste lid.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;

2° een verzekering voor ongevallen die de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.";

3° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

" § 5. Behalve in geval van herhaling is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden veroordeeld wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun mandaat, met uitzondering van een persoonlijke inbreuk op de verkeersreglementering.

De regresvordering van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van de veroordeelde leden van de raad voor maatschappelijk welzijn is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomen."

ONZE CONCLUSIE : zorg voor de vereist aanpassing van de verzekerde risico's in uw polissen bestuurders en mandatarissen aansprakelijkheid

7 APRIL 2023. - KONINKLIJK BESLUIT TOT VASTSTELLING VAN EEN BASISVEILIGHEIDSOPLEIDING MET BETREKKING TOT TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN EN TOT VERBETERING VAN DE COMMUNICATIE OP TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN (BS 14/4/2023)

Artikel 1. - In het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen worden de artikelen 50bis tot 50septies ingevoegd, luidende:

"Art. 50bis. § 1. Om op een tijdelijke of mobiele bouwplaats werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het realiseren van het bouwwerk, is **elke aannemer ertoe gehouden aan zijn werknemers een basisveiligheidsopleiding met betrekking tot tijdelijke of mobiele bouwplaatsen te verstrekken.**

Deze basisveiligheidsopleiding heeft tot doel de werknemers bewust te maken van de risico's die aanwezig kunnen zijn op een tijdelijke of mobiele bouwplaats, ongeacht of deze risico's voortvloeien uit hun eigen activiteiten of uit de activiteiten van andere aannemers die aanwezig zijn of zullen zijn op de bouwplaats.

Zonder afbreuk te doen aan de eventuele wettelijke verplichting tot het volgen van een specifieke opleiding, beoogt deze basisveiligheidsopleiding ten minste de volgende **doelstellingen:**

- 1° beschikken over een basiskennis van de rol en de taken van de actoren betrokken bij tijdelijke of mobiele bouwplaatsen;
- 2° beschikken over een basiskennis betreffende de organisatie van een efficiënte samenwerking op een tijdelijke of mobiele bouwplaats, met het oog op de veiligheid en gezondheid op de bouwplaats en het welzijn op het werk;
- 3° beschikken over een basiskennis van de algemene preventiebeginselen bedoeld in artikel 5 van de wet;
- 4° kennis hebben van de toepassing van de passende preventiemaatregelen;
- 5° inzicht hebben in en toepassen van veilig en gezond gedrag op een tijdelijke of mobiele bouwplaats.

De aannemer moet op elk ogenblik kunnen aantonen dat de basisveiligheidsopleiding die zijn werknemers hebben gevolgd, beantwoordt aan de in het derde lid beoogde doelstellingen.

Deze opleiding heeft een totale duur van tenminste acht uur.

§ 2. De werknemers die werkzaamheden uitvoeren op een tijdelijke of mobiele bouwplaats worden vermoed te beschikken over de in dit artikel bedoelde basisveiligheidsopleiding, indien één van de volgende voorwaarden is vervuld:

1° ofwel beschikken zij over een attest waaruit blijkt dat zij de kennis bedoeld in § 1 hebben verworven door het volgen van een andere opleiding;

2° ofwel kunnen zij aantonen dat zij in de afgelopen tien jaar tenminste vijf jaar ervaring hebben verworven door het uitvoeren van werkzaamheden op een tijdelijke of mobiele bouwplaats.

§ 3. De in § 1 bedoelde opleiding wordt aan de werknemer verstrekt, indien mogelijk vooraleer de werkzaamheden op de tijdelijke of mobiele bouwplaats aan te vatten, en in elk geval, **binnen een termijn van één maand nadat deze werknemer de werkzaamheden heeft aangevat.**

De basisveiligheidsopleiding wordt op regelmatige tijdstippen herhaald, tenzij de werkgever kan aantonen dat de kennis van de werknemers actueel blijft, door middel van regelmatige of continue opleiding en informatieverstrekking, en door praktijkervaring.

§ 4. In elk geval zorgt de werkgever ervoor dat de werknemers, voorafgaand aan de tewerkstelling op de bouwplaats, de nodige informatie over de risico's en preventiemaatregelen verbonden aan het werken op een tijdelijke of mobiele bouwplaats hebben ontvangen en kan hij aantonen dat de werknemers deze informatie wel degelijk hebben ontvangen en begrepen.

Art. 50ter. De bepaling van artikel 50bis doet geen afbreuk aan de strengere regels of praktijken die van toepassing zijn:

1° in een bepaalde sector of onderneming;

2° op de werknemers van een opdrachtgever die werkzaamheden verrichten op een tijdelijke of mobiele bouwplaats die zich bevindt in de inrichting van de opdrachtgever.

Art. 50quater. De aannemers zorgen ervoor dat de basisveiligheidsopleiding wordt gevolgd bij organisatoren die een kwaliteitsborgingssysteem toepassen.

Art. 50quinquies. De inhoud en de nadere regels betreffende de in artikel 50bis bedoelde basisveiligheidsopleiding kunnen vastgesteld worden in een collectieve arbeidsovereenkomst die gesloten wordt in elk paritair comité dat bevoegd is voor de werkgevers en werknemers die activiteiten uitvoeren op de bouwplaats, waardoor zij vallen onder het ressort van dat paritair comité.

Zonder afbreuk te doen aan de bepaling van artikel 50bis, § 2, kan de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst de voorwaarden bepalen waaronder werknemers kunnen worden vrijgesteld van het volgen van de basisveiligheidsopleiding, voor zover deze werknemers kunnen aantonen dat zij de door de basisveiligheidsopleiding bedoelde kennis en vaardigheden op een andere wijze hebben verworven.

Indien de in het eerste lid bedoelde paritaire comités beschikken over een sectorale vormingsinstelling, kan deze instelling belast worden met het organiseren en geven van deze basisveiligheidsopleiding

De vormingsinstellingen bedoeld in het derde lid zijn verplicht om ook zelfstandigen toe te laten tot de basisveiligheidsopleiding die zij verstrekken.

Art. 50sexies. Teneinde hun eigen welzijn op het werk alsook dat van de andere op de tijdelijke of mobiele bouwplaats aanwezige personen te vrijwaren, **volgen de zelfstandigen en de werkgevers, die zelf een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen, eveneens de in artikel 50bis bedoelde basisveiligheidsopleiding** en kunnen zij op elk ogenblik aantonen dat de door hen gevolgde opleiding beantwoordt aan de in artikel 50bis, § 1, derde lid, beoogde doelstellingen. De vermoedens bedoeld in artikel 50bis, § 2 zijn eveneens van toepassing op de zelfstandigen.

Art. 50septies. De verplichtingen met betrekking tot de basisveiligheidsopleiding bedoeld in artikel 50bis, § 1 tot § 3 en artikel 50sexies zijn niet van toepassing op de volgende personen die kunnen aantonen dat er wordt voldaan aan vergelijkbare voorwaarden inzake de basisveiligheidsopleiding voor veilig en gezond werken op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen vastgesteld in een andere lidstaat van de Europese Unie:

1° de werkgevers die gevestigd zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie ten aanzien van hun werknemers;

2° de werkgevers die gevestigd zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie en die zelf een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen;

3° de zelfstandigen die gevestigd zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Indien werkgevers die zelf een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen, werknemers van werkgevers of zelfstandigen die gevestigd zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie er voor kiezen, geheel of gedeeltelijk, een basisveiligheidsopleiding te volgen die georganiseerd wordt door een in artikel 50quinquies, derde lid bedoelde vormingsinstelling worden zij bij de toepassing van de bepalingen vastgesteld in een collectieve arbeidsovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 50quinquies, op dezelfde wijze behandeld als de Belgische werkgever, werknemers en zelfstandigen."

Art. 2. - In bijlage I, deel A, afdeling III Niet limitatieve lijst van de preventieregels en -maatregelen bedoeld in afdeling I, eerste lid, 3°, a., bij hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In punt 7° worden de woorden "evenals de algemene regels betreffende het verspreiden van informatie, instructies en bevelen aan deze personen" vervangen door de woorden "evenals de algemene regels betreffende de verbale en non-verbale communicatie op de bouwplaats en de algemene regels inzake het toezicht op de tenuitvoerlegging ervan, inzonderheid, met het oog op:

a) het verspreiden van informatie, instructies en bevelen aan deze personen, zodat deze te allen tijde begrepen worden en daadwerkelijk kunnen worden toegepast;

b) de mogelijkheid voor deze personen om zich door middel van geschikte communicatiemiddelen verstaanbaar te maken;

c) het maken van praktische afspraken over de communicatie en verstaanbaarheid, wanneer deze personen zich in een meertalige omgeving bevinden."

2° In punt 8° worden de woorden "evenals deze betreffende de informatie van de werknemers en het verspreiden van de instructies die voor hen bestemd zijn" vervangen door de woorden "evenals algemene regels betreffende de verbale en non-verbale communicatie op de bouwplaats, inzonderheid met het oog op:

a) het verspreiden van informatie, instructies en bevelen aan de werknemers, zodat deze te

allen tijde begrepen worden en daadwerkelijk kunnen worden toegepast;

b) de mogelijkheid voor deze werknemers om zich door middel van geschikte communicatiemiddelen verstaanbaar te maken;

c) het maken van praktische afspraken over de communicatie en verstaanbaarheid, wanneer deze werknemers zich in een meertalige omgeving bevinden."

Art. 3. - Dit besluit treedt in werking op 15 april 2023.

Zonder afbreuk te doen aan de toepassing van de bepaling van artikel 50bis, § 2 van het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, dienen de **personen die op 15 april 2023 reeds werkzaam zijn op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen de basisveiligheidsopleiding te hebben gevolgd uiterlijk op 15 april 2024.**

Art. 4. - De minister bevoegd voor Werk is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 7 april 2023.

ONZE CONCLUSIE: vraag in uw criteria het bewijs van de samenstelling van de uitvoeringsploeg welke ook aan deze bijkomende opleidingsvoorwaarde moet voldoen

BEROEP OP DRAAGKRACHT VAN EEN ANDERE ENTITEIT MOET BEWEZEN WORDEN VOOR DE GUNNINGBESLISSING ARREST EHVJ Achtste Kamer 10/1/2023 In zaak C469/22,

Met zijn vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 63 van richtlijn 2014/24, gelezen in samenhang met overweging 84 van deze richtlijn, aldus moet worden uitgelegd dat het zich **verzet tegen een nationale regeling op grond waarvan een ondernemer die voornemens is om voor de uitvoering van een overheidsopdracht een beroep te doen op de draagkracht van een andere entiteit, de bewijsstukken van geschiktheid van die entiteit en diens verbintenisverklaring pas ná de gunning van de betrokken opdracht hoeft over te leggen.**

23 In dit verband zij eraan herinnerd dat een ondernemer volgens artikel 63, lid 1, eerste alinea, van richtlijn 2014/24 het recht heeft om voor een bepaalde opdracht een beroep te doen op de draagkracht van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten, om te voldoen aan de in artikel 58, lid 3, van die richtlijn bedoelde criteria inzake economische en financiële draagkracht en de in artikel 58, lid 4, ervan bedoelde criteria inzake technische en beroepsbekwaamheid (zie in die zin arresten van 10 oktober 2013, *Swm Costruzioni 2* en *Mannocchi Luigino*, C-94/12, EU:C:2013:646, punten 9 en 33, en 7 september 2021, C-927/19, EU:C:2021:700, punt 150).

24 De ondernemer die zich op dit recht wenst te beroepen, kan overeenkomstig artikel 60, lid 1, tweede alinea, van richtlijn 2014/24 gebruikmaken van alle passende middelen om ten aanzien van de aanbestedende dienst te bewijzen dat hij over de nodige middelen zal beschikken. In dit verband wordt in artikel 63, lid 1, derde volzin, van deze richtlijn **bij wijze van voorbeeld vermeld dat deze ondernemer daartoe de verbintenisverklaring van die entiteiten kan overleggen.** Deze ondernemer kan ook, overeenkomstig artikel 59, lid 1, tweede en derde alinea, van die richtlijn, gelezen in het licht van overweging 84, derde alinea, ervan, bij de indiening van zijn verzoek tot deelname of van zijn offerte aan de aanbestedende dienst **een UEA overleggen** dat er met name toe strekt te bevestigen dat, ten eerste, zowel hijzelf als de entiteiten op wier draagkracht of bekwaamheden hij een beroep wil doen niet verkeren in een van de in artikel 57 van deze richtlijn bedoelde situaties waardoor ondernemers kunnen of moeten worden uitgesloten

en, ten tweede, is voldaan aan de selectiecriteria. **Hoe dan ook moet elke ondernemer die een beroep wil doen op de draagkracht van andere entiteiten, aan de aanbestedende dienst het bewijs leveren dat hij over de nodige middelen zal beschikken om te voldoen aan de selectiecriteria van artikel 58 van richtlijn 2014/24.**

25 Het staat dan volgens artikel 63, lid 1, tweede alinea, van richtlijn 2014/24 aan de aanbestedende dienst om overeenkomstig de artikelen 59 tot en met 61 van deze richtlijn te verifiëren, ten eerste, of de entiteiten op wier draagkracht de ondernemer een beroep wil doen voldoen aan de toepasselijke selectiecriteria, en ten tweede, of er ten aanzien van die entiteiten uitsluitingsgronden bestaan als bedoeld in artikel 57 deze richtlijn.

26 **Dit onderzoek moet door de aanbestedende dienst kunnen worden verricht voordat de betrokken opdracht wordt gegund.** In dit verband wordt in overweging 84 van richtlijn 2014/24, waarin de draagwijdte van artikel 63 van deze richtlijn wordt verduidelijkt, in de tweede en de derde alinea ervan uitdrukkelijk verklaard dat het verzoek om overlegging van bewijsstukken op het moment van de selectie van de uit te nodigen gegadigden gerechtvaardigd zou kunnen zijn om te voorkomen dat aanbestedende diensten gegadigden uitnodigen die later niet in staat zijn de bewijsstukken over te leggen in het stadium van de gunning van de opdracht, waardoor de gegadigden die voor het overige aan de eisen voor deelname voldoen worden uitgesloten van deelneming.

27 **Uit de voorgaande overwegingen volgt derhalve dat artikel 63 van richtlijn 2014/24, gelezen in samenhang met artikel 59 en overweging 84 van deze richtlijn, aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling op grond waarvan een ondernemer die met het oog op de uitvoering van een overheidsopdracht voornemens is een beroep te doen op de draagkracht van een andere entiteit, de bewijsstukken van geschiktheid van die entiteit en haar verbintenisverklaring pas ná de gunning van de betrokken opdracht hoeft over te leggen.**

ONZE CONCLUSIE : besteedt de nodige aandacht aan uw bestekbepalingen rond het beroep op de draagkracht van een derde en eis bij de indiening van de offerte :

- **Het UEA van elke ondernemer op wie beroep wordt gedaan**
- **De verbintenisverklaring van deze entiteit**
- **De stavingselementen van de proportionele selectie en gunningcriteria**

VOEREN VAN ONDERHANDELINGEN VERPLICHT OF NIET ?

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER ARREST nr. 255.923 van 28 februari 2023

TOEGEPASTE PROCEDURE : SUI GENERIS

3.1. De verwerende partij schrijft een overheidsopdracht uit voor diensten met als voorwerp 'Universele postdienst en aanverwante diensten'. Zij treedt op als aankoopcentrale voor een hele reeks diensten en instellingen van de Vlaamse overheid.

De opdracht bestaat uit 15 percelen. De voorliggende vordering heeft betrekking op de percelen A1 en A2.

De opdracht wordt nationaal en Europees bekendgemaakt, met enkele rectificaties.

Er wordt gekozen voor een procedure *sui generis* met voorafgaande bekendmaking, met toepassing van artikel 89, § 1, eerste lid, 4°, van de wet van 17 juni 2016 'inzake overheidsopdrachten' (hierna: wet overheidsopdrachten 2016). De procedure wordt gekenmerkt door het feit dat er, na een selectiefase, een fase volgt waarin de geselecteerde kandidaten een voorstel van 'nomenclatuur' van postproducten kunnen indienen. Op basis van de informatie verkregen in die tweede fase stelt de verwerende partij vervolgens een bestek op. Alleen de kandidaten die een nomenclatuur hebben ingediend, zullen offertes kunnen indienen.

VERZOEKER BETWIST HET NIET VOEREN VAN ONDERHANDELINGEN

De verzoekende partij licht toe dat zij in het kader van de opdrachtdocumenten – meer in het bijzonder de bepalingen in de selectieleidraad en het bestek in verband met het verloop van de onderhandelingen – de gewettigde verwachting had dat er lopende de gunningsprocedure effectieve onderhandelingen zouden plaatsvinden in de vorm van gesprekken tussen de aanbesteder en de inschrijver betreffende de inhoud van de offerte, de plus- en minpunten van de offerte en de behoeften van de aanbesteder, zodat zij haar offerte nader kon aanvullen, preciseren of wijzigen in functie van de concrete behoeften van de aanbesteder. Zij verwijst in het bijzonder naar "het punt van het voorstel inzake de aansprakelijkheidsregeling waarin zij een eerste aanzet had geformuleerd en waarover zij verder wenste te onderhandelen met de aanbesteder om, in het licht van de eerste feedback van de aanbesteder over het initiële voorstel, de aansprakelijkheidsregeling verder te concretiseren en te verfijnen en aan te passen aan de behoeften van de aanbesteder". Volgens de verzoekende partij verduidelijkt het bestek niet "welke de concrete verwachtingen van de aanbesteder zijn wat concrete forfaitaire vergoedingsbedragen betreft".

De verzoekende partij klaagt zich erover dat zij niet de kans kreeg om over dit aspect van haar offerte van gedachten te wisselen. Uit de uitnodiging tot verbetering van de offertes, die slechts drie zaken betrof, blijkt dat de verwerende partij te dezen zelfs uitdrukkelijk aangaf dat zij niet wenste te onderhandelen over de punten die de verzoekende partij had aangeduid als nader te onderhandelen aspecten. Aldus heeft de verwerende partij haar eigen structuur van het verloop van de onderhandelingen niet gevolgd.

De verzoekende partij meent dat ook het transparantiebeginsel is geschonden omwille van het voorbehoud in het bestek om "het verloop van de onderhandelingen of de bestaande

instructies bij te sturen”, waardoor de verwerende partij het verloop van de gunningsprocedure on-transparant maakt “door de spelregels plots en zonder reden te kunnen wijzigen en de rechtmatige verwachtingen van de inschrijvers – op basis van de initiële inhoud van de offertes – bij te sturen”.

Zij wijst er ook nog op dat nergens in de gunningsverslagen voor de beide percelen gemotiveerd wordt waarom de verwerende partij beslist heeft om geen onderhandelingen te voeren en om “resoluut af te wijken van het gedetailleerd beschreven patroon van de onderhandelingen”.

De verzoekende partij acht het voorts onzorgvuldig vanwege de verwerende partij om haar offertes op het punt van de forfaitaire aansprakelijkheidsregeling ongunstig te beoordelen “omdat het inhoudelijk voorstel niet zou tegemoet komen aan de verwachtingen van de aanbesteder terwijl deze verwachtingen niet zijn geconcretiseerd in het bestek zelf of niet in een aangekondigd onderhandelingsgesprek zijn besproken en toegelicht”. Een zelfde kritiek doet zij gelden ten aanzien van het eveneens ongunstig beoordeelde beoordelingselement ‘methodologie en organisatie’, waarvan gesteld wordt dat het minder beantwoordt aan de verwachtingen van de aanbestedende overheid.

Door het niet gebruikmaken van de mogelijkheid tot onderhandelen wordt “de facto [de] gunningsprocedure herleid [...] tot een loutere ‘openbare procedure’ waarbij de inschrijver enkel in de mogelijkheid wordt gesteld om de offerte aan te vullen en te verduidelijken, zonder inhoudelijke negotiatie met de aanbesteder”.

Ten slotte maakt de verzoekende partij nog een voorbehoud om haar middelen aan te vullen, nu zij op basis van het gunningsverslag niet kan nagaan op welke wijze er met de overige inschrijvers is onderhandeld en of alle inschrijvers op gelijke wijze zijn behandeld.

BEOORDELING DOOR RvS

ONTVANKELIJKHEID VAN HET MIDDEL

VASTSTELLING VAN GEBREK AAN BELANG

15. De tussenkomende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid van het middel op, afgeleid uit het gebrek aan belang. Zij voert aan dat de verzoekende partij geenszins aantoon op welke wijze het voeren van bijkomende onderhandelingen haar offertes zou hebben beïnvloed, op een zodanige wijze dat zij hierdoor als eerste zou zijn gerangschikt voor perceel 1 of perceel 2. In het bijzonder wat perceel A2 betreft, voert de tussenkomende partij aan dat de verzoekende partij niet aantoon hoe zij, in geval van onderhandelingen, het puntenverschil met zowel de nv Ipex (tweede gerangschikte) als de tussenkomende partij (eerste gerangschikte) zou kunnen overbruggen.

MAAR OOK TEN GRONDE GEEN VEERPLICHTING TOT ONDERHANDELEN ENKEL EEN MOGELIJKHEID

Uit verscheidene bepalingen van de selectieleidraad en het bestek lijkt integendeel te volgen dat de onderhandelingen steeds beschouwd werden als een loutere mogelijkheid voor de verwerende partij, niet als een verplicht onderdeel van de procedure. Zo wordt onder punt 2.2.1 van het bestek bepaald dat de aanbestedende overheid, na de controle van de initiële offertes op hun regelmatigheid, “beslist [...] of ze overgaat tot de beoordeling van de offertes en gunning op basis van de initiële offertes”, en dat ze, alvorens te gunnen, “[kan] Met toepassing van de artikelen 89, § 1, eerste lid, 4°, en 90, § 1,

overgaan tot onderhandelingen”. Onder punt 2.2.2, onder het opschrift ‘Verloop onderhandelingen’, wordt met betrekking tot de percelen A1, A2 en A3 in de eerste plaats bepaald dat “kan worden onderhandeld met één of meerdere inschrijvers”. Ten onrechte lijkt de verzoekende partij ervan uit te gaan dat onderhandelingen in elk geval gevoerd zouden worden.

Evenmin lijkt uit de voormelde bepalingen van de artikelen 89 en 90 van de wet overheidsopdrachten 2016 te kunnen worden afgeleid dat de aanbestedende overheid verplicht zou zijn om, in een procedure *sui generis*, onderhandelingen te voeren.

De Raad van State kan de verzoekende partij ook niet volgen waar zij stelt dat de verwerende partij een procedure *sui generis* heeft georganiseerd “die volledig op onderhandelingen is gestoeld”. Zoals de verwerende partij in haar nota uitlegt, is voor een procedure *sui generis* gekozen omwille van de tweede stap in de procedure, namelijk het opvragen bij de kandidaten van hun voorstellen voor een nomenclatuur, welke zij in aanmerking zou nemen om het bestek en de inventaris op te stellen.

De verzoekende partij legt nog een e-mailbericht van de verwerende partij van 4 november 2022 voor, waarin deze het heeft over een latere bespreking met als voorwerp, naast een aantal specifieke punten, “het uitonderhandelen van de opmerkingen die Postalia maakte in het ‘invulformulier contractuele voorwaarden’”. Volgens de verzoekende partij stelde de verwerende partij hiermee onderhandelingen over de aansprakelijkheidsregeling in het vooruitzicht, maar zijn die er niet gekomen. Uit de specifieke punten die in de e-mail vermeld zijn, lijkt echter afgeleid te moeten worden dat deze mededeling betrekking heeft op perceel C3, niet op perceel A1 of A2.

21. Uit het bovenstaande volgt dat, door geen onderhandelingen te voeren, de verwerende partij de spelregels niet “plots en zonder reden” lijkt te hebben gewijzigd. De verzoekende partij lijkt zich dan ook niet met goed gevolg te kunnen beroepen op het transparantiebeginsel.

Omdat de verwerende partij voorts niet “resoluut [lijkt] af te wijken van het gedetailleerd beschreven patroon van de onderhandelingen”, zoals aangevoerd door de verzoekende partij, is op het eerste gezicht evenmin in te zien hoe zij zou tekortschieten in de haar opgelegde motiveringsplicht.

22. Uit het administratief dossier blijkt voorts dat alle inschrijvers werden uitgenodigd om een verbeterde offerte in te dienen en dat met geen enkele inschrijver onderhandelingen zijn gevoerd. Van een schending van het gelijkheidsbeginsel lijkt dus al evenmin sprake, noch van het neerleggen van een onvolledig administratief dossier door de verwerende partij.

23. In de toelichting bij het middel heeft de verzoekende partij nog kritiek op de beoordeling door de verwerende partij van haar offerte, in zoverre deze betrekking heeft op de door haar voorgestelde aansprakelijkheidsregeling en de regeling inzake bereikbare contactpersonen (deze laatste regeling onder het beoordelingselement ‘methodologie en organisatie’). Zij merkt op dat de verwerende partij oordeelt dat die voorstellen “onvoldoende” respectievelijk “minder” beantwoorden aan haar verwachtingen, en voert hiertegen aan dat die verwachtingen niet zijn geconcretiseerd in het bestek of in een onderhandelingsgesprek. De verzoekende partij lijkt echter voorbij te gaan aan het feit dat het bestek bij de respectieve beoordelingselementen uitgebreid toelicht welke punten meer dan andere zullen kunnen rekenen op een positieve beoordeling. Specifiek in verband met de aansprakelijkheidsregeling geeft het bestek zelfs nog een aantal “richtsnoeren” die de verwerende partij bij de beoordeling van de voorstellen zal hanteren.

24. Het middel is niet ernstig.

ONDERSCHIED SELECTIECRITERIA EN GUNNINGCRITERIA
RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VOORZITTER VAN DE
XIIe KAMER ARRESTnr. 256.007 van 10 maart 2023

STANDPUNT VAN DE PARTIJEN

7. De verzoekende partij voert de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, de artikelen 4, 66 en 81 van de wet overheidsopdrachten 2016, en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het gelijkheidsbeginsel en het transparantiebeginsel.

Zij licht toe dat overeenkomstig artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, van de wet overheidsopdrachten 2016 een aanbestedende overheid ervoor kan kiezen om de economisch meest voordelige offerte vast te stellen op grond van de beste prijs-kwaliteitsverhouding van de offertes. Daartoe stelt zij gunningscriteria vast die peilen naar de intrinsieke waarde van de offertes, en die moeten worden onderscheiden van de selectiecriteria, die verband houden met de geschiktheid van de inschrijvers om de betrokken opdracht uit te voeren. Die laatste criteria houden met het voorwerp van de opdracht geen verband.

Een gunningscriterium waarbij de inschrijver ervaring moet aantonen of referenties moet voorleggen, betreft niet de intrinsieke waarde van de offerte, maar de geschiktheid van de inschrijver. Een dergelijk criterium mag niet als gunningscriterium worden gehanteerd, behoudens met toepassing van artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, b), van de wet overheidsopdrachten 2016, namelijk wanneer het criterium betrekking heeft op “de ervaring van het personeel voor de uitvoering van de opdracht, wanneer de kwaliteit van dat personeel een aanzienlijke invloed kan hebben op het niveau van de uitvoering van de opdracht”.

Te dezen heeft de verwerende partij twee subgunningscriteria vastgesteld die geen betrekking hebben op de intrinsieke waarde van de offerte, maar op de geschiktheid van de inschrijver om de opdracht uit te voeren, meer bepaald het subgunningscriterium ‘Aanpak om te komen tot kwaliteitsvolle maaltijden’ en het subgunningscriterium ‘Referenties’.

In het bijzonder wat het subgunningscriterium ‘Referenties’ betreft, stelt de verzoekende partij dat uit de beschrijving ervan blijkt dat het criterium op algemene wijze naar de ervaring van de inschrijver peilt, meer bepaald omdat een lijst wordt gevraagd van “alle lopende overeenkomsten waar de inschrijver een gelijkaardige bedrijvigheid uitoefent”, en niet naar de ervaring van het bij de uitvoering van de opdracht betrokken personeel, zoals vereist door artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, b), van de wet overheidsopdrachten 2016.

De verzoekende partij vervolgt dat uit het bestek niet blijkt dat de verwerende partij ter beoordeling van dit subgunningscriterium de inschrijvers specifieke inlichtingen zou hebben gevraagd aangaande het personeel of het projectteam dat voor de uitvoering van de opdracht zal worden ingezet, noch omtrent de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van dat personeel. Evenmin wordt aannemelijk gemaakt dat de kwaliteit van het personeel een aanzienlijke invloed kan hebben op het niveau van de uitvoering van de opdracht, zoals dat

bijvoorbeeld het geval kan zijn bij een overheidsopdracht voor intellectuele diensten. Zo ook schrijft de verwerende partij in het bestek niet voor dat het personeel dat de opdracht moet uitvoeren, daadwerkelijk moet voldoen aan bepaalde kwaliteitsnormen en alleen mag worden vervangen met haar toestemming. Op grond van deze vaststellingen moet volgens de verzoekende partij worden besloten dat aan de vereisten om ervaring als een gunningscriterium te hanteren overeenkomstig artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, b), van de wet overheidsopdrachten 2016, niet is voldaan.

De onwettigheid van deze subgunningscriteria tast de gunningsbeslissing aan. Overeenkomstig de zogenoemde ‘Labonorm-rechtspraak’ (arrest van de Raad van State van 2 december 2005, nv Labonorm, nr. 152.173) kan een inschrijver, hoewel hij het recht had om een voorbeslissing aan te vechten maar dat niet heeft gedaan, de onwettigheid ervan nog op ontvankelijke wijze invoeren tegen latere beslissingen in de gunningsprocedure.

8. De verwerende partij betwist vooreerst de ontvankelijkheid van het middel bij gebrek aan belang omdat de verzoekende partij de verwerende partij niet voorafgaand aan het indienen van haar offerte heeft geïnformeerd over de vermeende onwettigheid van de betrokken subgunningscriteria, hoewel het bestek haar hiertoe heeft uitgenodigd. Gelet op de bijzondere omstandigheden en de context van deze zaak, kan de verzoekende partij zich niet dienstig op de zogenaamde Labonorm-rechtspraak beroepen.

Voorts repliceert de verwerende partij, wat het subgunnings- criterium ‘Referenties’ betreft, dat het duidelijk is dat wordt verwezen naar lopende overeenkomsten en dus niet naar referenties uit het verleden. Ofschoon referenties zich op het eerste zicht lijken te situeren op het vlak van de selectiecriteria, in plaats van de gunningscriteria, dient één en ander genuanceerd te worden op basis van de concrete gegevens in dit dossier. Referenties kunnen volgens de rechtspraak van de Raad van State toch een gunningscriterium uitmaken indien daardoor de intrinsieke kwaliteit van de offertes, in het licht van de specificiteit van de opdracht, op differentiërende wijze kan worden aangetoond, wat bij een opdracht voor diensten het geval kan zijn. Minstens impliciet blijkt uit de bewoordingen van het bestek en de bijlagen daarvan dat het kwaliteitsniveau zeer belangrijk is voor de verwerende partij. Getuige onder meer de georganiseerde infosessie en de noodzaak om een plaatsbezoek uit te voeren, het feit dat maar liefst vijf kwalitatieve subgunningscriteria zijn opgenomen om de kwaliteit van de dienstverlening te toetsen, en de strenge technische eisen inzake kwaliteitsborging. Uit het bestek blijkt dat de voorliggende opdracht van een dergelijke bijzondere aard is dat de kwaliteit van de offertes kan worden beoordeeld aan de hand van referenties. Op basis van het specifieke verslag inzake de referenties is er tot een objectieve beoordeling gekomen van de lopende, vergelijkbare dienstverlening van de beide inschrijvers, die een afspiegeling is van het kwaliteitsniveau dat wordt aangeboden. De *feedback* van de woonzorgcentra waar de inschrijvers werkzaam zijn, levert relevante informatie op over hoe de toekomstige opdrachtnemer zich kwijt van de algehele opdracht. Het betreft met andere woorden wel degelijk de intrinsieke waarde van de offerte die wordt getoetst. De verwerende partij merkt nog op dat zij bewust specifiek de ervaring in de gunningsfase betreft en dat dit geen dubbel gebruik uitmaakt met wat naar aanleiding van de selectie werd gecontroleerd, dat een andere finaliteit nastreeft en beperkt is gebleven tot het voorleggen van garantiebewijzen op het vlak van kwaliteit en hygiëne.

9. Ook de tussenkomende partij werpt vooreerst op dat de verzoekende partij geen blijk geeft van zorgvuldigheid door haar bezwaren pas voor het eerst in een procedure voor de Raad van State op te werpen. De middelen dienen om die reden onontvankelijk te worden verklaard, minstens dient met het gebrek aan voorafgaande melding van de vermeende onwettigheden rekening te worden gehouden bij de beoordeling van de ernst ervan.

Voorts wijst de tussenkomende partij erop dat het onderscheid tussen selectie- en gunningscriteria thans in de wet overheidsopdrachten minder strikt is dan voorheen. Zo laat artikel 81, § 2, expliciet toe “de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het personeel voor de uitvoering van de opdracht” onderdeel te laten uitmaken van een gunning op grond van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, als “de kwaliteit van het personeel een aanzienlijke invloed kan hebben op het niveau van de uitvoering van de opdracht”. Deze bepaling lijkt in eerste instantie gericht op intellectuele diensten, maar er zijn andere voorbeelden denkbaar, zoals te dezen het bereiden van kwaliteitsvolle maaltijden. De subgunningscriteria ‘Aanpak om te komen tot kwaliteitsvolle maaltijden’ en ‘Referenties’ houden bijgevolg verband met het voorwerp van de opdracht. Het moge duidelijk zijn dat de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van diegenen die de maaltijden bereidt, een aanzienlijke invloed kan hebben op de manier van uitvoering van de opdracht. Een voldoende ervaren persoon, die beschikt over goede referenties, zal wellicht een betere maaltijd kunnen samenstellen dan een onervaren persoon. Aangezien de ene kok of kookploeg al gezondere en kwaliteitsvollere maaltijden klaarmaakt (dan de andere), is het een noodzaak dat de aanbestedende overheid dit bij de beoordeling van de offertes aftoetst. Deze noodzaak blijkt zonder enige twijfel uit het bestek, waar veel aandacht wordt besteed aan de samenstellende ingrediënten, net omwille van die focus op kwaliteit.

In het bijzonder met betrekking tot het subgunningscriterium ‘Referenties’ stelt de tussenkomende partij dat ervaring kan worden getoetst, niet alleen “als er een vorm van één op één relatie zou zijn tussen het personeel dat voor de referentie werd gebruikt en het ingezette personeel voor de huidige opdracht”, maar ook als een *pool* van medewerkers kan worden gepresenteerd waaruit de ondernemer voor de uitvoering van de opdracht kan putten en waarvan de aanbestedende overheid “de organisatie, de kwalificatie en de ervaring” controleert. Deze interpretatie verdient volgens de tussenkomende partij de voorkeur op grond van een tekstueel argument: in artikel 81, § 2, 3°, b), van de wet overheidsopdrachten 2016 is immers sprake van “het personeel voor de uitvoering van de opdracht” waarmee niet noodzakelijk wordt bedoeld “het personeel dat voor de uitvoering van de opdracht zal worden ingezet” maar dat ruimer kan worden gelezen als “het personeel dat voor de opdracht kan worden ingezet”. Er is volgens de tussenkomende partij ook een inhoudelijk argument. De essentie vervat in de voornoemde bepaling is dat moet worden aangetoond dat de uitvoering van de opdracht in aanzienlijke mate wordt beïnvloed door de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het personeel. In de voorliggende opdracht is een één op één relatie niet voor de hand liggend omwille van het arbeidsintensieve karakter van de opdracht, waar bepaalde profielen fulltime instaan voor de catering behoeften van een bepaald woonzorgcentrum, “wat impliceert dat deze personeelsleden niet meer voor de voorliggende opdracht kunnen worden ingezet”. Niettemin kan de aanbestedende overheid zich nog steeds een beeld vormen van “de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het personeel” door dit te bekijken op grond van de *pool* van medewerkers van het team van de tussenkomende partij, dat zich specifiek toelegt op de *catering* voor de gezondheidssector

en beschikt over een bijzondere ervaring en expertise in dat verband. Het hoeft volgens de tussenkomende partij dan ook niet te verbazen dat de aanbestedende overheid geen specifieke inlichtingen heeft gevraagd inzake het in te zetten personeel. De wetgeving sluit immers niet uit de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het personeel op groepsniveau te evalueren. Aangezien de offerte op dat vlak duidelijk was, had de aanbestedende overheid geen nood om extra inlichtingen op te vragen bij de tussenkomende partij.

BEOORDELING

Ontvankelijkheid van het middel

10. In arrest nr. 152.173 van 2 december 2005 inzake de nv Labonorm oordeelde de Raad van State dat onrechtmatigheden die een inschrijver aan een bestekbepaling verwijt, in beginsel nog op ontvankelijke wijze mogen worden aangevoerd tegen latere beslissingen in het kader van de plaatsingsprocedure.

Het enkele feit dat de verzoekende partij in de loop van de opdrachtprocedure geen bezwaar gemaakt heeft tegen bepaalde onderdelen van het bestek, ontnemt de verzoekende partij op het eerste gezicht niet het recht om op te komen tegen de beslissingen die aan het einde van de procedure zijn genomen.

De exceptie wordt verworpen.

Ernst van het middel

11. De verzoekende partij voert in het eerste middel onder meer aan dat de verwerende partij met het subgunningscriterium 'Referenties' in wezen een selectiecriterium hanteert.

12. Het onderzoek van de offertes aan de hand van de gunningscriteria peilt naar de intrinsieke waarde van de offertes in het licht van de specificiteit van de opdracht. Dat onderzoek dient te worden onderscheiden van de selectie van de kandidaten, die verband houdt met de geschiktheid van de inschrijvers om de betrokken opdracht uit te voeren.

De criteria aan de hand waarvan de aanbestedende overheid de economisch meest voordelige offerte bepaalt, rekening houdend met de beste prijs-kwaliteitverhouding, zijn niet limitatief opgesomd in artikel 81, § 2, eerste lid, van de wet overheidsopdrachten 2016. Overeenkomstig artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, van die wet kan de economisch meest voordelige offerte uit het oogpunt van de aanbestedende overheid worden vastgesteld rekening houdend met de beste prijs-kwaliteitverhouding "die bepaald wordt op basis van de prijs of de kosten alsook criteria waaronder kwalitatieve, milieu- en/of sociale aspecten, die verband houden met het voorwerp van de betrokken opdracht". Volgens littera b) van deze bepaling mag het daarbij gaan om criteria inzake "de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het personeel voor de uitvoering van de opdracht, wanneer de kwaliteit van dat personeel een aanzienlijke invloed kan hebben op het niveau van de uitvoering van de opdracht".

Zoals uit de voornoemde bepalingen blijkt, is de keuzevrijheid voor de aanbestedende overheid om de gunningscriteria te bepalen niet onbeperkt. Die keuze mag geen betrekking hebben op andere criteria dan die welke strekken tot bepaling van de economisch meest voordelige offerte en de criteria moeten verband houden met het voorwerp van de opdracht.

Ongeacht de keuzevrijheid waarover de aanbestedende overheid bij de vaststelling van de gunningscriteria beschikt, dienen deze criteria bovendien te worden geformuleerd op een wijze waardoor alle redelijk geïnformeerde en normaal zorgvuldige inschrijvers in staat zijn ze op dezelfde wijze te interpreteren.

13. Een criterium ‘referenties’ lijkt in beginsel niet de intrinsieke waarde van de offerte te betreffen, maar de geschiktheid van de inschrijver om de opdracht uit te voeren. Een dergelijk criterium mag bijgevolg in beginsel niet als gunningscriterium worden gehanteerd.

Met toepassing van artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, b), van de wet overheidsopdrachten 2016 kan een criterium waarbij wordt gepeild naar de kwaliteit van de werknemers of “het personeel” belast met de uitvoering van de opdracht onder bepaalde voorwaarden wel een gunningscriterium uitmaken. “Wanneer de kwaliteit van het personeel bepalend is voor het prestatieniveau van de opdracht, mogen de aanbestedende overheden immers de organisatie, kwalificatie en ervaring van het bij de uitvoering van de opdracht betrokken personeel als gunningscriterium gebruiken, aangezien dit van invloed kan zijn op de kwaliteit van de uitvoering van de opdracht en daarmee ook op de economische waarde van de offerte. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de uitvoering van opdrachten voor intellectuele diensten, zoals adviesverlening of architectuur diensten. Aanbestedende overheden die gebruik maken van deze mogelijkheid, dienen er met passende contractuele middelen voor te zorgen dat het personeel dat de opdracht moet uitvoeren, daadwerkelijk voldoet aan de voorgeschreven kwaliteitsnormen en alleen kan worden vervangen met toestemming van de aanbestedende overheid, die zich ervan vergewist dat nieuwe personeelsleden een gelijkwaardig kwaliteitsniveau hebben” (memorie van toelichting, *Parl. St. Kamer*, nr. 54-1541/001, p. 135).

14. Het subgunningscriterium ‘Referenties’ bepaald in het bestek, luidt: “De inschrijver bezorgt bij zijn offerte de lijst van alle lopende overeenkomsten waar de inschrijver een gelijkaardige bedrijvigheid uitoefent, met name de uitbating van een keuken in een woonzorgcentrum met opgave van naam en telefoonnummer van een contactpersoon, startdatum van de betreffende overeenkomst, en het aantal bewoners van het betreffend WZC”. Blijkens deze omschrijving lijkt dit subgunningscriterium op het eerste gezicht te peilen naar de referenties van de inschrijver zelf en niet naar de ervaring van het personeel dat bij de uitvoering van deze opdracht is betrokken. Zoals de tussenkomende partij zelf erkent, is dit laatste ook niet mogelijk, aangezien “deze personeelsleden” – werkzaam in het kader van de lopende overeenkomsten van de inschrijver – “niet meer voor de voorliggende opdracht kunnen worden ingezet”.

Het argument dat “het personeel voor de uitvoering van de opdracht” in de zin van artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, b), van de wet overheidsopdrachten 2016, te dezen ruimer moet worden bekeken, namelijk dat “een pool van medewerkers” door de inschrijver wordt voorgesteld die voor de uitvoering van de opdracht “kan” worden ingezet, of nog dat de

referenties van de lopende, vergelijkbare dienstverlening van de inschrijver een afspiegeling zou zijn van het kwaliteitsniveau dat wordt aangeboden, lijkt de uitzonderingsbepaling van artikel 81, § 2, eerste lid, 3°, b), op het eerste gezicht uit te hollen. De professionele kwaliteit van personeel dat reeds in het kader van de lopende overeenkomsten van de inschrijver elders is ingezet doch voor de uitvoering van de huidige opdracht zou “kunnen” worden ingezet, lijkt geen intrinsiek kenmerk van de offerte te zijn en lijkt geen verband te houden met het voorwerp van de voorliggende opdracht, doch veeleer met de geschiktheid van de inschrijver in het algemeen om een dergelijke opdracht te kunnen uitvoeren.

De kwaliteit van het personeel dat voor de uitvoering van deze opdracht zal worden ingezet, wordt overigens reeds beoordeeld in het subgunningscriterium ‘Aanpak om te komen tot kwaliteitsvolle maaltijden’, waarbij onder meer “wordt gescoord op de kwalificaties en samenstelling van de personeelsploeg die wordt voorzien ter plaatse en/of in atelier, kwalificaties en beschikbaarheid van ondersteunende diensten binnen het bedrijf (diëtist, ..)”. De verzoekende partij stelt daarbij op het eerste gezicht terecht vast dat te dezen niet wordt vereist, bijvoorbeeld, dat het personeel moet voldoen aan bepaalde kwaliteitsnormen wat ervaring en opleiding betreft noch dat het alleen kan worden vervangen met toestemming van de aanbestedende overheid zodat zij zich ervan kan vergewissen dat de nieuwe personeelsleden een gelijkwaardig kwaliteitsniveau hebben.

15. De verwerende partij maakt bijgevolg niet aannemelijk dat met het subgunningscriterium ‘Referenties’ de intrinsieke waarde van de offerte in het licht van de specificiteit van de opdracht wordt getoetst.

Aldus wordt niet aangetoond dat dit subgunningscriterium mag worden beschouwd als een gunningscriterium. Deze vaststelling is van aard om de gehele gunningsprocedure aan te tasten, zodat hieruit volgt dat niet langer vaststaat dat de opdracht werd gegund aan de meest voordelige inschrijver.

VIII. BESLUIT

16. Het eerste middel is in de besproken mate ernstig. Die conclusie verantwoordt dat de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden gunningsbeslissing wordt bevolen.

**VERSTREKEN VERBINTENISTERMIJN – GUNNINGBESLISSING MET VERLENGING
BUITEN TERMIJN MAAR BEVESTIGING VAN BEHOUD VAN OFFERTE
RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VOORZITTER VAN DE
XIIe KAMER ARREST nr. 256.099 van 22 maart 2023**

UITEENZETTING VAN HET MIDDEL

13. In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 58 en 89 van het koninklijk besluit van 8 april 2017 ‘plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren’ (hierna koninklijk besluit plaatsing 2017) en artikel 4 van de wet overheidsopdrachten 2016.

Zij stelt dat uit de gunningsbeslissing blijkt dat de gekozen inschrijver de verbintenistermijn van zijn offerte verlengd heeft tot 28 januari 2023, terwijl de bestreden gunningsbeslissing werd genomen op 2 februari 2023. Op het ogenblik van de gunningsbeslissing beschikte de verwerende partij bijgevolg over geen enkele zekerheid over de verbintenis van de inschrijver om de opdracht onder de gestelde voorwaarden uit te voeren.

Voorts meent zij dat de vraag tot verlenging van de verbintenistermijn pas werd gesteld ruimschoots na het verstrijken van de initiële verbintenistermijn op 10 augustus 2022, wat een schending uitmaakt van artikel 58 van het koninklijk besluit plaatsing 2017.

Bovendien blijkt volgens de verzoekende partij uit het feit dat de verwerende partij haar niet heeft gevraagd om haar verbintenistermijn te verlengen, dat deze reeds vóór de vergelijking van de offertes een keuze voor de preferentiële inschrijver blijkt te hebben gemaakt, wat een schending uitmaakt van het gelijkheidsbeginsel vervat in artikel 4 van de wet overheidsopdrachten 2016. Indien ook aan de verzoekende partij een vraag tot verlenging zou zijn gesteld, had zij, gelet op de evolutie van de markt, een goedkopere offerte kunnen indienen, zodat ook in dit licht het gelijkheidsbeginsel is geschonden.

14. In antwoord op de stelling van de verwerende partij in haar nota met opmerkingen dat de verlenging werd gevraagd overeenkomstig artikel 89 en niet artikel 58 van het koninklijk besluit plaatsing 2017, betoogt de verzoekende partij dat deze bepaling te dezen niet van toepassing is. De vraag tot behoud van de voorwaarden van de offerte, overeenkomstig artikel 89 van het koninklijk besluit plaatsing 2017, kan enkel worden gesteld wanneer er reeds sprake is van een rangschikking, een nakende gunning en een nakend sluiten van het contract. Zij verwijst hiervoor naar het arrest van de Raad van State van 13 november 2018, nr. 242.922, nv Jomex.

Te dezen werd de vraag gesteld op 22 november 2022, zijnde meer dan twee maanden vóór de gunningsbeslissing van 2 februari 2023, en dus op een ogenblik voordat van dit alles sprake was. Ook het gunningsverslag werd pas opgesteld op 5 december 2022, dus 13 dagen ná de vraag aan de tussenkomende partij of zij haar voorwaarden behoudt. Aldus blijkt dat het wel degelijk ging om een vraag tot verlenging van de verbintenistermijn.

Voorts stelt de verzoekende partij nog vast, na inzage van het administratief dossier, dat de “verbintenis tot behoud van de voorwaarden van de offerte” niet werd aangegaan door een

orgaan of gemachtigde van de tussenkomende partij die over de nodige vertegenwoordigingsbevoegdheid beschikt. Immers, zo stelt zij vast, het e-mailbericht van 28 november 2022, waarin wordt bevestigd dat de offerte nog geldig blijft voor een bijkomende termijn van twee maanden, gaat uit van de 'Business Director Government & Education' van de gekozen inschrijver. Uit niets blijkt dat deze persoon gemachtigd is de tussenkomende partij te vertegenwoordigen. De brief van de tussenkomende partij van 24 februari 2023, waarbij zij (opnieuw) instemt met het behoud van haar offerte, werd na het indienen van het verzoekschrift tot schorsing neergelegd, en kan bijgevolg de onwettigheid van de bestreden beslissing niet retroactief regulariseren.

15. **BEOORDELING**

Artikel 58 van het koninklijk besluit plaatsing 2017 bepaalt:

“De inschrijvers blijven verbonden door hun offerte, zoals eventueel verbeterd door de aanbestedende overheid, gedurende negentig dagen te rekenen vanaf de uiterste datum voor ontvangst. De opdrachtdocumenten kunnen een afwijkende termijn voorschrijven.

Vóór het verstrijken van de verbintenistermijn kan de aanbestedende overheid aan de inschrijvers een vrijwillige verlenging van deze termijn vragen, onverminderd de toepassing van artikel 89 in geval de inschrijvers niet op dat verzoek ingaan.

[...].”

Artikel 89 van hetzelfde besluit bepaalt:

“Als de eventueel verlengde verbintenistermijn verstrijkt zonder dat de opdracht is gesloten en de aanbestedende overheid in dit stadium geen toepassing maakt van artikel 85 van de wet, gaat ze als volgt te werk. Vooraleer de opdracht te gunnen, vraagt de aanbestedende overheid schriftelijk aan de inschrijver in kwestie of hij instemt met het behoud van zijn offerte. Als die inschrijver daarmee zonder voorbehoud instemt, gaat de aanbestedende overheid over tot de gunning en de sluiting van de opdracht.

[...].”

Artikel 4 van de wet overheidsopdrachten 2016 bepaalt dat de aanbesteders de ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze behandelen en handelen op een transparante en proportionele wijze.

In arrest nr. 242.922 van 13 november 2018, waarnaar de verzoekende partij verwijst, overweegt de Raad:

“De context van artikel 57 [van het koninklijk besluit plaatsing 2011, thans artikel 58 van het koninklijk besluit plaatsing 2017] lijkt die te zijn van een aanbestedende overheid die nog niet het eindstadium van de procedure, dit is het sluiten van de opdracht, binnen handbereik heeft en tijdens de lopende verbintenistermijn vraagt dat die wordt verlengd.

[...]

De context van artikel 104 [van het koninklijk besluit plaatsing 2011, thans artikel 89 van het

koninklijk besluit plaatsing 2017] lijkt te moeten worden gesitueerd in de eindfase van de gunningsprocedure; er is sprake van een rangschikking, van een nakende gunning en het sluiten van de opdracht. Artikel 104 [van het koninklijk besluit plaatsing 2011, waarvan de inhoud grotendeels overgenomen is in artikel 89 van het koninklijk besluit plaatsing 2017] voorziet niet meer met zoveel woorden in een verlenging van de verbintenistermijn, die lijkt intussen afgelopen. Aan de inschrijver wordt gevraagd of hij zijn offerte behoudt met het oog op, zo lijkt, de nakende gunning. Artikel 104 vereist een schriftelijke vraag van de aanbestedende overheid en een schriftelijk antwoord van de inschrijver.”

16. Te dezen wordt in de brief van 22 november 2022 van de verwerende partij aan de bv Telenet het volgende gevraagd:

“Na het schorsingsarrest van 6 september 2022 hebben we een nieuw dossier voor de Vlaamse Regering voorbereid.

Om dat te vervolledigen hebben we twee zaken nodig van Telenet:

1) een uittreksel uit het strafregister, voor controle van de uitsluitingsgrond (bestek A.1.1 en A.1.4);

2) de bevestiging dat de offerte nog geldig is, ondanks het verstrijken van de verbintenistermijn (bestek A.3.5).”

De vraag “of de offerte nog geldig is, ondanks het verstrijken van de verbintenistermijn” lijkt zich op het eerste gezicht wel degelijk in te passen in de context van artikel 89 van het koninklijk besluit plaatsing 2017, dat betrekking heeft op de situatie waarin de verbintenistermijn reeds is verstreken en de opdracht nog niet gesloten maar wel nakend is.

Gelet op de gebruikte bewoordingen maakt de verwerende partij aannemelijk dat uit deze brief blijkt dat het gunningsverslag in ontwerp reeds was voorbereid en de eerst gerangschikte inschrijver bekend. Ook het verdere verloop van het dossier, namelijk een finalisering en ondertekening van het nieuwe gunningsverslag op 5 december 2022, de goedkeuring door de Vlaamse regering van dat gunningsverslag en van het ontwerp van gunningsbeslissing op 27 januari 2023, en de ondertekening van de gunningsbeslissing door de minister op 2 februari 2023, lijkt dit op het eerste gezicht te bevestigen. Hierbij lijken de concrete omstandigheden van de zaak in rekening te moeten worden gebracht, namelijk dat de opdracht al een eerste maal werd gegund aan de tussenkomende partij, doch dat gelet op de schorsing van die beslissing bij arrest nr. 254.388 van 6 september 2022, opnieuw diende te worden onderzocht of, bij het remediëren aan de vastgestelde onwettigheid, deze inschrijver nog steeds de eerst gerangschikte bleef.

17. De verzoekende partij maakt bijgevolg op het eerste gezicht niet aannemelijk dat de verwerende partij geen toepassing kon maken van artikel 89 van het koninklijk besluit plaatsing 2017. Zij maakt dan ook voorshands niet aannemelijk dat de verwerende partij tekort zou zijn gekomen aan de verplichting, opgelegd bij artikel 58 van hetzelfde besluit, om ook de andere inschrijvers waaronder de verzoekende partij, te vragen naar een vrijwillige verlenging van de verbintenistermijn. Deze termijn was immers verstreken. Evenmin lijkt de verwerende partij alsdan de verplichting gehad te hebben om de inschrijvers de mogelijkheid te bieden een nieuwe offerte in te dienen. De verzoekende partij toont

evenmin een schending aan van het gelijkheidsbeginsel, vervat in artikel 4 van de wet overheidsopdrachten 2016.

18. De kritiek dat de gunningsbeslissing zou zijn genomen buiten de “bijkomende termijn van 2 maanden” waarmee de tussenkomende partij heeft ingestemd met het behoud van haar offerte, lijkt op het eerste gezicht feitelijke grondslag te missen. De beslissing van de Vlaamse regering waarbij deze haar goedkeuring hecht aan het ontwerp van beslissing om de raamovereenkomst te gunnen aan de bv Telenet, dateert van 27 januari 2023. De bijkomende termijn waarbinnen de offerte van de tussenkomende partij geldig bleef, leek bijgevolg op dat ogenblik nog niet verstreken. Uit diezelfde beslissing van de Vlaamse regering van 27 januari 2023 blijkt dat de Vlaamse regering de Vlaamse minister van Onderwijs belast met de ondertekening van de gunningsbeslissing “in naam van de Vlaamse Gemeenschap” en met de uitvoering ervan. De ondertekening van de gunningsbeslissing door de Vlaamse minister van Onderwijs op 2 februari 2023, lijkt bijgevolg, op het eerste gezicht, een uitvoering van deze beslissing van de Vlaamse regering te zijn.

Overigens valt niet in te zien hoe deze beweerde onrechtmatigheid de onwettigheid van de gunningsbeslissing tot gevolg zou kunnen hebben, noch welk belang de verzoekende partij heeft bij deze grief. Het verstrijken van de verbintenistermijn en van de bijkomende termijn van twee maanden creëert immers geen onmogelijkheid voor de aanbestedende overheid om alsnog een gunningsbeslissing te nemen. Enkel de betrokken inschrijver zelf, te dezen de tussenkomende partij, kan zich daardoor op het eerste gezicht gegriefd weten.

19. Dezelfde vaststelling geldt bij de nieuwe invulling die de verzoekende partij in haar pleitnota geeft aan het middel, waarbij zij opwerpt dat de instemming van de tussenkomende partij met het behoud van haar offerte, vervat in het e-mailbericht van 28 november 2022, zou uitgaan van een niet bevoegd orgaan.

De offerte van tussenkomende partij is immers niet ongeldig geworden door het verstrijken van de initiële verbintenistermijn. Het louter verstrijken van de verbintenistermijn, en te dezen de bijkomende termijn waarmee de tussenkomende partij heeft ingestemd, heeft op het eerste gezicht eventueel gevolgen voor het sluiten van de opdracht, aangezien de betrokken inschrijver niet meer “gebonden” is door zijn offerte, doch niet voor de gunning. De offerte zelf en de aanvaarding ervan door de overheid worden niet ongeldig door het verstrijken van de verbintenistermijn. Door het verstrijken van die termijn is er geen stopzetting van de procedure, noch een onmogelijkheid om alsnog een gunningsbeslissing te nemen.

20. Het tweede middel is niet ernstig.

INDEXCIJFER VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN VAN DE MAAND MAART 2023

De Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie deelt mee dat het indexcijfer van de consumptieprijs voor de maand maart 2023, 127.67 punten bedraagt, tegenover 126.95 punten in februari 2023, hetgeen een stijging van 0.72 punt of 0.57 % betekent.

De gezondheidsindex, zoals bedoeld in de wet van 23 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 27 april 2015), bedraagt 127.80 punten voor de maand maart 2023.

De afgevlakte gezondheidsindex zoals bedoeld in de wet van 23 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 27 april 2015), bedraagt 125.08 punten voor de maand maart 2023.

OMZENDBRIEF 307SEPTIES. - VERWERVING (AANKOOP, HUURKOOP, HUUR EN LEASE) VAN SCHONE (EMISSIE LOZE) VOERTUIGEN DIE INGESCHREVEN ZIJN IN BELGIË BS 12/4/2023

In het BS van 12/4 werd de aangepaste omzendbrief 307 septies gepubliceerd. Deze omzendbrief heeft betrekking op de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, het Koninklijk Besluit van 22 december 2017 inzake de federaal gecentraliseerde overheidsopdrachten in het kader van het federaal aankoopbeleid, een gedeelte uit de EU richtlijn 2019/1161 van het Europees parlement en de raad van 20 juni 2019 tot wijziging van richtlijn 2009/33/eg inzake de bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen ("clean vehicle directive") en het voorstel tot richtlijn van het Europees parlement en de raad betreffende energie-efficiëntie (herschikking). Ze heeft tot doelstelling het federale wagenpark te verduurzamen.

"Om de luchtkwaliteit te verbeteren, de klimaatimpact van ons transport te verminderen en de innovatie in de autosector aan te moedigen, zal de regering, in overleg met de deelstaten, werken aan de geleidelijke uitfasering van de verkoop van niet zero-emissie auto's.

In overleg met de deelstaten zal de regering op termijn uitsluitend de verkoop van zero-emissiewagens toestaan, op voorwaarde dat er voldoende betaalbare wagens op de markt zijn en er analyses over de levenscyclus voorhanden zijn. In dit kader zal de regering ook rekening houden met de impact van deze transitie op de overheidsfinanciën (o.a. impact op accijnzen).

Daarbij zal de regering, in samenspraak met de gewesten, ook toezien op de ontwikkeling van de nodige infrastructuur en data-uitwisseling. Deze moet het ook mogelijk maken om emissievrije voertuigen in te zetten in een flexibel elektriciteitsnet.

Alle nieuwe bedrijfswagens moeten tegen 2026 broeikasgasvrij zijn.

**16 MAART 2023. - OMZENDBRIEF NR. 717 AANPASSING VAN HET BEDRAG
VAN DE KILOMETERVERGOEDING PERIODE VAN 01 APRIL 2023 T.E.M 30 JUNI
2023**

Aan de federale overheidsdiensten en aan de diensten die ervan afhangen, aan het Ministerie van Landsverdediging, evenals aan de instellingen van openbaar nut behorende tot het federaal administratief openbaar ambt zoals gedefinieerd in artikel 1 van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken,

Geachte Collega, Mevrouw, Mijnheer,

Met toepassing van artikel 74 van het koninklijk besluit van 13 juli 2017 tot vaststelling van de toelagen en vergoedingen van de personeelsleden van het federaal openbaar ambt, wordt het bedrag van de kilometervergoeding vastgesteld op 0,4246 euro per kilometer voor de periode van 01 april 2023 tot 30 juni 2023.

Met toepassing van artikel 3bis van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, ingevoegd bij de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid, wordt het indexcijfer van de consumptieprijzen bepaald in het artikel 74, § 1er, van het voormeld koninklijk besluit van 13 juli 2017 vervangen door de afgevlakte gezondheidsindex.

Totaal bedrag : 0,34385 EUR + 0,08082 EUR = 0,4246 EUR/KM

ONS AANBOD VOOR INTERNE OPLEIDINGEN OP UW MAAT

ALL-IN TARIEVEN GEDURENDE HET ACADEMIEJAAR 2022. 2023

Hierbij een greep uit de opleidingen welke we op uw maat in uw instelling kunnen verzorgen, en dit zowel nederlandstalig als franstalig.

Voor al deze seminars voorzien we een syllabus en power point presentatie welke ofwel digitaal (gratis) ter beschikking worden geseld van de deelnemers.

De opgegeven prijzen blijven onveranderd van toepassing tijdens het volledige academiejaar 2022-2023.

Aanvragen voor deze sessies kunnen **bij eenvoudige mail** gericht worden aan rudiclaeys@telenet.be met vermelding van de gewenste sessie en de vooropgestelde uitvoeringsperiode

De exzacte uitvoeringsdata worden dan in gemeen overleg afgesproken.

U dient enkel eren passend lokaal te voorzien, wij zorgen voor laptop en beamer ter ondersteuning van de sessies

FLASH BASIS OPLEIDING:DE VOLLEDIGE REGELGEVING OVERHEIDSOPDRACHTEN IN HAAR ESSENTIE

Gedurende deze opleidingsdag ontvangen uw medewerkers een overzicht van de wetgeving, de grote principes en de verschillende mogelijke procedures en de plaatsingsmodaliteiten.

Voor de nieuw betrokken medewerkers geeft dit een helicopterview op deze materie

Duurtijd : 2 X3 uur

Kostprijs : **ongeacht het aantal deelnemers 600 € inclusief BTW , exclusief verplaatsingskost**

SELECTIECRITERIA ZIJN GEEN FORMALITEIT

De selectie van een opdrachtnemer is minstens zo belangrijk als de criteria gebruikt voor de gunning. Wat ben je met een goed product (gunningcriteria) als het aangeleverd wordt door een opdrachtnemer die geen ervaring heeft met de implementatie.

In deze dagsessie worden een aantal tools ter beschikking gesteld op basis van de richtlijnen rond de selectie om u bij te staan bij de keuze van performante uitvoerders

Duurtijd : 2 X3 uur

Kostprijs : **ongeacht het aantal deelnemers 600 € inclusief BTW , exclusief verplaatsingskost**

GUNNINGCRITERIA: CONCRETE FORMULERING, HUN WEGING EN EVALUATIE,DE AFDWINGBAARHEID VAN UW EISEN

Vrij dikwijls worden de gunningcriteria te algemeen voorgesteld en niet in verhouding tot de eisen welke bij een opdracht relevant zijn. Vaak vergeet men hierbij de gestelde eisen niet alleen bij het indienen van de offerte afdwingbaar te maken maar ook gedurende de uitvoering. En uiteindelijk moet ook de vraag gesteld worden of we de gegeven aanduidingen van de deelnemers wel kunnen controleren, ze ook mogen controleren en hoe we eventueel onvoldoende kwaliteit kunnen weren.

Duurtijd : 2 X3 uur

Kostprijs : **ongeacht het aantal deelnemers 600 € inclusief BTW , exclusief verplaatsingskost**

EEN GOED VOORBEREID EN PERFORMANT UITGEWERKT BESTEK VERMIJDT UITVOERINGSPROBLEMEN

Gedurende deze **tweedaagse** opleiding worden de conclusies uit een goede voorbereiding van een overheidsopdracht omgezet in praktische en performante bestekbepalingen. Elk onderdeel van het bestek wordt uitgewerkt met voorbeeldteksten van nuttige clausules en met een aantal tips om preventief uitvoeringsproblemen te voorkomen.

Duurtijd 4 x 3 uur

Kostprijs : **ongeacht het aantal deelnemers 1.200 € inclusief BTW , exclusief verplaatsingskost**

DE LANGERE TERMIJNVISIE VIA RAAMOVEREENKOMSTEN

Hierbij wordt het begrip raamovereenkomst met haar specifieke kenmerken ontleed en wordt er op elke eigenschap verder ingegaan met aangepaste ontwerpclausules.

De oplossingen voor de raming van de waarde, de aangepaste procedures en de verantwoorde duurtijd overschrijdingen worden aan de vigerende rechtspraak afgetoetst met juridisch technische oplossingen op maat.

Duurtijd : 2 X3 uur

Kostprijs : **ongeacht het aantal deelnemers 600 € inclusief BTW , exclusief verplaatsingskost**

DE DELEGATIE MOGELIJKHEDEN OM TOT EEN EENVOUDIGER AANKOOPPROCES TE KOMEN

Via een gemotiveerde interne delegatie van bevoegdheden kan het aankoopproces via overheidsopdrachten sneller en administratief minder belastend georganiseerd worden.

Wat zijn de mogelijkheden ? Hoe worden ze in besluiten omgezet ? Wat is een aankoopdienst ? en hoe wordt hij best gestructureerd zijn maar enkele op maat uit te werken vragen om efficiëntiewinst te genereren

Duurtijd : 2 X3 uur

Kostprijs : **ongeacht het aantal deelnemers 600 € inclusief BTW , exclusief verplaatsingskost**

HANDBOEK VORIGE STUDIEDAG “ADMINISTRATIEF EENVOUDIGER STRUCTUREN VOOR HET AANKOOPPROCES VIA INTERNE DELEGATIE ”

Voor de geïnteresseerden , welke niet aan deze studiedag konden deelnemen zijn nog een paar exemplaren beschikbaar.

Kostprijs : 30,00€. Inclusief verzending

Bestelling via mail aan rudiclaeys@telenet.be met opgave van leverings en facturatieadres

